

[Paahøi.]

det ske på lige vilkår, så må det ske med samme lånegrænser, som det private byggeri har, så må det ske uden m²-tilskud og uden den skattefritagelse, som de sociale boligselskaber har, og som vel betyder, at de kan leje en lejlighed ud et par kroner billigere pr. m² end det private byggeri.

Den højtærede boligminister er for nogen tid siden, så vidt man kan se af et referat i dagbladet Aktuelt, fremkommet med en højt æredegældende udtalelse. Den højtærede boligminister skal ved Malerforbundets kongres have udtalt, at han ville give de private bygherrer samme offentlige støtte som det almene byggeri, men betingelsen måtte være, at de til gengæld påtog sig de samme pligter, gik ind under samme vilkår, som gælder for boligforeningerne, underkastede sig boligministeriets kontrol med jordpriser, byggepriser og huslejeafsættelse og affandt sig med, at overskud og opsparing i boligbyggeriet indgik i særlige byggefonds til finansiering af det fremtidige byggeri. Videre hedder det, at kun under den forudsætning var der tale om en reel ligestilling mellem de to former for byggeri.

Hertil knytter Aktuelt følgende kommentar, som jeg tillader mig at citere — det er fra den 7. september i år—:

„Det er næppe sandsynligt, at de private bygherrer vil være villige til at underkaste sig en sådan kontrol og afstå fra de gevinstmuligheder, det ukontrollerede byggeri byder. Men nu foreligger boligministerens tilbud klart og tydeligt, og bliver det ikke modtaget, må talen om den manglende ligestilling i hvert fald forstumme.“

Det er en ganske ejendommelig udtalelse. De sociale boligselskaber bygger jo ikke selv i dag; det er private entreprenørfirmaer, der i stort omfang bygger for de sociale selskaber, og de bygger hverken billigere eller dyrere, når de bygger socialt, end når de bygger privat. Hvorfor i alverden skulle dog disse entreprenørfirmaer ikke kunne påtage sig at bygge på nøjagtig samme måde og under den samme kontrol, som de hidtil har gjort det i efterkrigsårene? Det vil de da inderligt gerne. Det eneste nye, der er kommet til, er blot dette, at de i fremtiden også skal administrere de byggeforetagender, de har opført, men det kan de også udmærket

gøre. De sociale selskaber oppebærer jo lige så meget for at administrere disse boliger, som en sagfører skal have; det er oven i købet muligt, at en sagfører kunne klare denne administration både meget billigere og på en mere hensynsfuld måde over for lejerne. Jeg har i hvert fald i årenes løb haft adskillige henvendelser fra lejere i socialt byggeri, som har beklaget sig over den hårdhændede administration af disse boliger. Det var navnlig, når det drejede sig om fraflytning: selv om lejligheden var sat i stand for 3 måneder siden, skulle den sættes i stand igen og oven i købet af kooperative håndværksforetagender, som vist ikke var særlig billige. Man stillede meget rigoristiske krav i så henseende.

Men i alle tilfælde er én ting ganske sikker, og det er, at hvis de private entreprenørfirmaer kan få lov til at bygge med en lånegrænse på 94 pct., vil de gerne underkaste sig samme kontrol, som de har været underkastet i efterkrigsårene, det er der ikke det mindste i vejen for, men det er ikke den vej, vi skal ud. Vi skal ikke løfte det private byggeri op i samme niveau som de almennyttige boligselskabers, men tværtimod sige til de almennyttige boligselskaber: på de områder, hvor I ikke løser sociale opgaver inden for boligområdet, må I bygge under samme vilkår som det private byggeri.

Lannung: Som en af dem, der ved finanslovdebatter og på anden måde har lyst derefter, har jeg hilst med særlig tilfredshed, at man nu i den nærmeste fremtid vil fremlægge en samlet oversigt over og vurdering af de mange store trafikopgaver, som forestår, og som i de nærmeste årtier vil kræve meget betydelige beløb. Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til trafikplanerne både som almindelig dansk borger og som københavner i særdeleshed, idet jeg bl. a. som medlem af Københavns havnebestyrelse må tillægge en ganske bestemt side af disse problemer en særlig betydning. Det gælder de store broforbindelser over Store-Bælt og Øresund, og jeg vil understrege vigtigheden af, at de får en førsteprioritet i hele denne betydningsfulde planlægning.

Jeg forstår, at betænkningen vedrørende Store-Bæltsbroen nu ligger i ministeriet